

REVIEWS

ALINA GABRIELA MARINESCU¹

DAN BERINDEI

Constituirea României Moderne

Editura Enciclopedică, Bucuresti, 2009, (519 p., 2 anexe, 70 ilustratii, indice)

Lucrarea domnului academician Dan Berindei „*Constituirea României moderne*” reprezintă o carte de referință pentru istoriografia de specialitate, aducând în atenția cititorului o etapă a istoriei naționale, în care, într-o nouă atmosferă social-politică și culturală, s-au pus bazele dezvoltării moderne și s-au înfăptuit reforme decisive.

Lucrarea este structurată pe patru capitole, fiecare în parte abordând tematici ce urmează a fi prezentate în cele de mai jos:

În concret, primul capitol, intitulat „*În preajma Unirii*” abordează problema constituirii statului național român în context european, pornind de la momentul Congresului de la Paris, din martie 1856. Încă de la început, autorul ne lasă să înțelegem că lucrarea de față este una absolut necesară în condițiile în care diverse aspecte au rămas pierdute și izolate în timp, după cum remarcă autorul. Prin urmare, trebuie să receptăm lucrarea ca o reconstituire a acelor timpuri, precum și o readucere în atenția cititorului a unor personalități dominante ale epocii.

În aceeași manieră, autorul remarcă faptul că împrejurările internaționale au favorizat formarea statului național român modern.

În acest context este adus spre dezbateră Războiul Crimeii (1853-1856), ale cărui urmări au deplasat interesul marilor puteri occidentale către Răsărit și Gurile Dunării, zone ignorate destul de mult timp.

Capitolul al II-lea, intitulat „*Înfăptuirea Unirii Principatelor*” abordează „de facto” dubla alegere a domnitorului Alexandru Ioan Cuza, etapele premergătoare, rolul Adunărilor Elective în demersul întreprins de către mișcarea națională, precum și recunoașterea pe plan internațional de către puterile Europei „a voinței poporului român”.

Capitolul al III-lea, intitulat „*Dezvoltarea internă în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza*” pune în discuție o multitudine de evenimente și mutații interne care s-au succedat în perioada 1859-1866.

Autorul remarcă faptul că, într-un timp extrem de scurt a fost elaborat un ansamblu de reforme, ceea ce reprezenta și realizarea programului de la 1848, adaptat noilor evoluții interne și externe. Astfel, se evidențiază faptul că în mai

¹Doctorand, Universitatea Valahia Târgoviște, lector universitar la Universitatea din Pitești.

puțin de un deceniu România s-a constituit instituțional, reformele cuprinzând toate domeniile vieții. Unele dintre măsuri, cum ar fi secularizarea averilor mănăstirești și reforma agrară din 1864 au avut urmări decisive în procesul de consolidare a statului român modern.

Capitolul tratează un aspect inedit, mai puțin abordat și integrat de către istoriografia de specialitate, atunci când se discută perioada marilor reforme adoptate în timpul lui Alexandru Ioan Cuza. Este vorba despre orașul București, devenit capitala noului stat național, care începe un impetuos proces de dezvoltare economică, socială, culturală.

În condițiile libertății dobândite, întreaga viață politică a căpătat noi valențe, astfel că cei șapte ani de domnie ai lui Alexandru Ioan Cuza au reprezentat o etapă de remarcabile realizări.

Ultimul capitol, *„Politica externă a statului modern în timpul lui Alexandru Ioan Cuza*, se opreste asupra unei problematice care reprezintă până astăzi un model. Autorul remarcă dăruirea, dibăcia cu care politicienii vremii au construit instrumentele diplomației naționale, pe fondul existenței legăturii de vasalitate față de Imperiul Otoman.

Se urmărea, astfel ca funcțiile diplomatice să fie asumate de tineri pregătiți într-o diversitate de domenii, iar acești diplomați aveau să fie la înălțimea sarcinilor ce le-au revenit. Misiunile speciale, instituite în perioada ce a urmat dublei alegeri, precum și crearea de agenții diplomatice la Paris, Belgrad, datorate transformării funcțiilor capuchehailor de la Constantinopol, au reprezentat modalități originale de exprimare a tinerei diplomații. Capitolul evidențiază în mod clar faptul că politica externă a Principatelor Unite a reprezentat un factor determinant în procesul de consolidare și afirmare a României.

Lucrarea eruditului academician Dan Berindei, prezentată succint aici, se constituie într-o piatră de temelie pentru înțelegerea procesului de formare a României moderne.
